

Siilinjärven kunta
Viranomaislautakunta
ymparistonsuojelu@siilinjarvi.fi

Viite: Lausuntopyyntö 29.1.2024

Lausunto Siilinjärven kunnan ympäristönsuojelumääräyksistä

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) ympäristö- ja luonnonvarat vastuualue toteaa Siilinjärven kunnan ympäristönsuojelumääräysten luonnoksesta seuraavaa:

Määräysluonnos on valmisteltu hyvin ja määräykset ovat hyvin pitkälle yhteneviä muiden kuntien vastaavien määräysten kanssa. Ympäristönsuojelumääräyskokoelman tueksi on laadittu erillinen perusteluosio, jossa perustellaan ja taustoitetaan ympäristönsuojelumääräysten pykälä. Rakenne on selkeä ja hyvin luettavissa. Liitteissä pohjavesialueet on esitetty selkeästi karttapohjalle rajattuina alueina. ELY-keskus pyytää jatkovalmistelussa kiinnittämään huomiota seuraaviin seikkoihin:

Määräysten 3 § voisi olla täsmälleen viitatus ympäristönsuojelulain 202 §:n mukainen eli siitä voisi poistaa maininnan yleisestä ilmoitusmenettelystä ja lisätä viittaukset säännöksiin, jotka täsmentävät kohdissa 2–4 määräysten soveltamisalasta poissuljettuja toimintoja. Tällä hetkellä määräysten perusteluissa on tarkempi lainaus ympäristönsuojelulain 202 §:stä, joskin perusteluista puuttuu maininta puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen toiminnasta.

Määräysluonnoksen 4 §:n määritelmiin erityisen kuormittavan kohteen määritelmän tarkentamiseksi olisi hyvä siirtää perusteluista määräykseen asukasvastineluku esimerkiksi seuraavasti: "Tällaisia ovat mm. yhteispuhdistamot, oppilaitosten ja elinkeinotoiminnan puhdistamot ja vastaavat, joiden asukasvastineluku on alle 100."

Jäteveden puhdistusvaatimukseen liittyvän terminologiaa pitäisi muokata, jotta se olisi johdonmukainen ja lainsäädäntöä vastaava. Ympäristönsuojelulaisissa on säännökset sekä perustason puhdistusvaatimuksesta (154 b §) että perustasoa ankarammasta puhdistusvaatimuksesta (156 c §), joista jälkimmäisen mukaan valtioneuvoston asetuksella (ns. jätevesiasetus, 157/2017) säädetään ohjeellisesta puhdistustasosta, joka talousjätevesien puhdistuksella tulisi saavuttaa, jos kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä annetaan perustason puhdistusvaatimusta ankarampi vaatimus. Muotoilu voisi siten

14.3.2024

olla esimerkiksi seuraavanlainen: "Jäteveden perustasoa ankarammalla puhdistusvaatimuksella jätevesiasetuksen 4 §:ssä säädettyä ohjeellista puhdistustasoa, mikä tarkoittaa, että ympäristöön aiheutuva kuormitus vähenee orgaanisen aineen osalta vähintään 90 prosenttia, kokonaisfosforin osalta vähintään 85 prosenttia ja kokonaistypen osalta vähintään 40 prosenttia verrattuna haja-asutuksen kuormitusluvun avulla määritettyyn käsittelemättömän jäteveden kuormitukseen."

Ranta-alueen määritelmää voisi niin ikään selvyiden vuoksi tarkentaa lisäämällä, että ranta-alueella ei tässä yhteydessä tarkoiteta maankäyttö- ja rakennuslain (v. 2025 alusta alueidenkäyttölain) mukaista ranta-aluetta.

Määräysluonnoksessa termiksi on määritelty vähäinen jätevesi, joka tarkoittaa vähäisiä harmaita jätevesiä, mutta 7 §:ssä määräyksessä on kuitenkin mainittu sekä vähäiset jätevedet että vähäiset harmaat jätevedet. Johdonmukaisuuden vuoksi olisi hyvä käyttää vain yhtä termiä.

Jätevesien käsittelyyn liittyvistä määräyksistä ei käy kaikilta osin selville, että niissä kyse on pääasiassa jätevesien käsittelystä yleisen viemäriverkoston ulkopuolella. Ensimmäisestihän talousjätevedet tulee johtaa yleiseen viemäriverkostoon, joten ainakin 6 ja 7 §:ää voisi tarkentaa mainitsemalla, että niiden määräykset koskevat jätevesien käsittelyä yleisen viemäriverkoston ulkopuolella.

11 §:ssä on määrätty talousvesikaivojen ja lähteiden ympärille jätettäväksi 10 metrin levyinen vyöhyke, jota ei lannoiteta eikä käsitellä torjunta-aineilla. Nitraattiasetuksessa (1250/2014) määritellään talousvesikäytössä olevien kaivojen ja lähteiden suojavyöhykkeeksi vähintään 30 metriä. Suojavyöhykettä ei saa lannoittaa lannalla tai orgaanisilla lannoitevalmisteilla. Selvyiden vuoksi olisi metrimäärä hyvä yhtenäistää asetuksen mukaiseksi.

Määräysluonnoksen 11 § sallii lietelannan, virtsan ja puristenesteen levittämisen kevätlevityksenä ja kasvukaudella heinäkuun loppuun saakka pohjavesialueiden tietyille osille. Pohjois-Savon vesienhoidon toimenpideohjelmassa 2022–2027 on ohjeistuksena esitetty, että peltolohkojen pohjavesialueilla sijaitseville osille ei tule levittää lietelantaa, virtsaa, pesuvesiä, käsiteltyjä jätevesiä, käsiteltyjä puhdistamo- tai sakokaivolietteitä, puristenestettä tai muutakaan nestemäistä orgaanista lannoitetta. Kuivalantaa voidaan levittää pohjavesialueen ulkorajan ja pohjavesialueen varsinaisen muodostumisalueen väliselle vyöhykkeelle keväällä, kun lanta mullataan mahdollisimman nopeasti. Lantaa tai muita orgaanisia lannoitteita voidaan käyttää lannoitteena pohjavesialueilla sijaitsevilla pelloilla, jos esimerkiksi maaperätutkimukset tai riittävät tiedot pohjavesialueista osoittavat, ettei käytöstä aiheudu pohjaveden laadulle riskiä. ELY-keskus katsoo, ettei ympäristösuojelumääräyksellä tule sallia toimintaa vastoin vesienhoidon toimenpideohjelman ohjeistusta. Em. kohta tulee muuttaa vesienhoidon toimenpideohjelman ohjeistuksen mukaiseksi.

14.3.2024

Vesienhoidon keskeisenä tavoitteena on, ettei karjanlannan käytöstä peltolannoitteena aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Määräysten 12 §:n toisessa kappaleessa oletettavasti tarkoitus on kieltää melu- eikä pölyhaitan aiheuttaminen.

Meluntorjuntaa koskevissa määräyksissä käytetään termejä äänentoistolaitteet ja äänenvahvistimet. Ilmeisesti ei kuitenkaan ole tarkoitus eritellä erilaisia ääntä tuottavia laitteita, joten olisi hyvä käyttää vain yhtä termiä, jolloin äänentoistolaite lienee yleisluonteisempi nimitys ko. laitteille.

Vaikka 12 ja 14 § koskevat sinänsä eri asioita, aikamääräykset voisivat olla yhtenevämmät. Määräysluonnoksen 12 § mukaan arkisin klo 8–22 meluilmoitusta äänenvahvistimien käytöstä ei tarvita ja 14 § mukaan klo 22–7 äänenvahvistimien käyttö on kielletty. Näin ollen kielletyn ajan ja meluilmoituksesta vapaan ajan väliin jää yksi tunti (klo 7–8). Myös lauantaita sekä sunnuntaita ja juhlapäiviä koskevien aikamääreiden yhtenäistämistä voisi harkita.

Määräysten maalämpöjärjestelmiä koskevaan 25 §:ään olisi hyvä lisätä, että suunniteltaessa maalämpöjärjestelmän rakentamista pohjavesialueelle tulee selvittää vesilain mukaisen luvan tarve.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ympäristölakimies Marika Teini ja ratkaissut yksikönpäällikön sijainen, ympäristönsuojelun erityisasiantuntija Ossi Tukiainen. Asian valmisteluun ovat osallistuneet hydrogeologi Jussi Aalto ja ympäristöylitarkastaja Terhi Lylyjärvi.

Tämä asiakirja POSELY/411/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/411/2024 har godkänts elektroniskt

Hyväksyjä Tukiainen Ossi 14.03.2024 16:26

Esittelijä Teini Marika 15.03.2024 08:12